

การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร Applying Sammawaca to Benefit Organizations

พจนา มาโนช

Phortchana Manoch

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University

Email : phortchana.ma@ssru.ac.th

Received: June 15, 2024; Revised: June 29, 2024; Accepted: June 29, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เอกสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ผลการวิจัยพบว่า องค์กร คือ กลุ่มคนที่เข้ามาอยู่ร่วมกันเพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน การที่คนในองค์กรจะดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้นั้นจำเป็นต้องมีความเข้าใจในเรื่องการสื่อสาร โดยเฉพาะการใช้สัมมาวาจาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อคนในองค์กรมากที่สุด การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรจำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ที่เหมาะสม ในด้านศาสตร์ของการพูดตามหลักสัมมาวาจา ได้แก่ 1) การละเว้นจากการพูดปด 2) ละเว้นจากการพูดส่อเสียด 3) ละเว้นจากการพูดคำหยาบ และ 4) ละเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ส่วนในด้านศิลปะของการพูดตามหลักสัมมาวาจา ได้แก่ 1) การพูดจริง 2) พูดไพเราะอ่อนโยน 3) พูดสิ่งที่เป็นประโยชน์หรือไม่ก่อโทษในภายหลัง และ 4) พูดถูกต้องตามกาลสถานที่ สัมมาวาจาที่ประกอบด้วยศาสตร์และศิลป์อันสมบูรณ์ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เบียดเบียน เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของคนในองค์กร

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้, สัมมาวาจา, องค์กร

Abstract

This research article is a qualitative study through document analysis, aimed at applying right speech (Sammawaca) to benefit organizations. The research findings indicate that an organization is a group of people who come together to work towards achieving the organization's common goals. For members of an organization to effectively achieve these goals, understanding communication is essential, particularly the use of right speech to maximize the well-being of people within the organization. Applying right speech for the benefit of the organization requires the appropriate use of both science

and art. In the scientific aspect of right speech, this includes : 1) Refraining from lying 2) Refraining from divisive speech 3) Refraining from harsh speech 4) Refraining from idle chatter. In the artistic aspect of right speech, this includes : 1) Speaking truthfully 2) Speaking in a pleasant and gentle manner 3) Speaking what is beneficial or harmless in the long term 4) Speaking appropriately according to time and place 5) Right speech that combines complete science and art inevitably leads to non-harm and the well-being of people within the organization.

Keywords : Applying. Sammawaca, Organizations

บทนำ

สัมมาวาจา เป็นองค์ประกอบหนึ่งในคำสอนเรื่องทางสายกลาง เรียกว่า อริยมรรคมีองค์ 8 (สุกสิธรา บุญช่วย และคณะ, 2563) ประกอบด้วยสัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากรรมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักความประพฤติปฏิบัติที่ครอบคลุมจริยธรรมในทุกระดับของพระพุทธศาสนา เป็นคำสอนในภาคปฏิบัติที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์ เพื่อแก้ปัญหา และส่งเสริมให้มนุษย์บรรลุความดีงามที่สูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป (วิ.ม. (ไทย) 4/14/22) บุคคลใดที่มีวาจาไม่เป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ เจรจาไม่เป็น มีการกล่าวร้าย มีวาจาหยาบคาย สร้างความเกลียดชัง ในขณะที่พูด ย่อมประสบความล้มเหลวในชีวิต หรือเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนและผู้อื่นได้ ดังที่พระวังคีสะได้กล่าวคาถาไว้ว่า

“บุคคลพึงกล่าววาจาที่ไม่เป็นเหตุทำตนให้เดือดร้อน และไม่เบียดเบียนผู้อื่น วาจา นั้นเป็นวาจาสุภาสิตแท้ บุคคลพึงกล่าวเฉพาะวาจาเป็นที่รัก เป็นที่ถูกใจผู้ฟัง พึงเว้นคำลามกทั้งหลายเสีย กล่าวแต่วาจาเป็นที่รักแก่คนอื่น” (ขุ.สุ. (ไทย) 25/455/603)

จากคาถาแสดงให้เห็นถึงแนวทางของการใช้วาจาอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ อย่างไรก็ตาม แม้วาสิ่งที่พูดจะเป็นความจริง มีประโยชน์หรือมีคุณค่ามากเพียงใด แต่หากคำพูดนั้นก่อให้เกิดความขัดเคืองใจหรือความไม่พอใจแก่ผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลใดก็ตาม คำพูดนั้นก็มิใช่สิ่งที่บัณฑิตควรที่จะกล่าวออกมา การสื่อสารที่ดีไม่เพียงแต่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องและประโยชน์ของคำพูด แต่ยังต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ฟังด้วย ด้วยเหตุนี้ การพูดจึงเป็นสิ่งที่ควรระมัดระวังอย่างยิ่ง ดังภาษิตของวิเทโธบสว่า

“แม้หากวาจาจะมีประโยชน์มาก แต่ผู้อื่นได้รับความขัดเคืองใจ เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง วาจา นั้นบัณฑิตก็ไม่ควรที่จะกล่าว” (ขุ.ชา. (ไทย) 27/99/269)

จากภาษิตที่กล่าวถึง การระมัดระวังในการใช้วาจา เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากวาจา เป็นเครื่องมือที่สามารถแสดงถึงความประสงค์และความรู้สึกของแต่ละคนได้อย่างชัดเจน การสื่อสารกันด้วยวาจา นั้นมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างลึกซึ้ง ไม่ว่าจะเป็นความรักและความนับถือ

ความโกรธและความเกลียด หรือความสามัคคีและความแตกแยก ล้วนเกิดขึ้นจากวาจาที่ใช้สื่อสารกันทั้งสิ้น

ในสังคมปัจจุบันที่การแข่งขันทางธุรกิจมีความเข้มข้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ชิตชนัน เสริมเกียรติพงศ์, 2558) องค์กรทุกขนาดต้องการปัจจัยหลายประการเพื่อความอยู่รอดและความสำเร็จ หนึ่งในปัจจัยที่สำคัญและมีผลกระทบอย่างยิ่งคือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตร การใช้สัมมาวาจา หรือการพูดที่ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา กลายเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายในองค์กรและกับลูกค้า ดังนั้น การใช้สัมมาวาจามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตรและเคารพกันของคนในองค์กร การสื่อสารที่ดีช่วยลดความเข้าใจผิดและความขัดแย้ง ช่วยเพิ่มความร่วมมือและความสามัคคีในกลุ่มคนทำงาน การพูดอย่างสุภาพและจริงใจทำให้เกิดความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในกลุ่มคนทำงาน ซึ่งมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน นอกจากนี้ การใช้สัมมาวาจายังเป็นการแสดงออกถึงการเคารพและเห็นคุณค่าของผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้สึกเชื่อมโยงและความผูกพันที่ดีภายในองค์กร

นอกจากนี้ สัมมาวาจาสำหรับการสื่อสารกับลูกค้าหรือผู้เข้ามาใช้บริการ หรือการติดต่อประสานงานที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร การใช้สัมมาวาจา มีบทบาทสำคัญในการสร้างความประทับใจและความไว้วางใจตั้งแต่ครั้งแรกที่มีการติดต่อ การพูดจาที่สุภาพและมีความจริงใจ ช่วยสร้างความรู้สึกดีและความพึงพอใจในบริการ ทำให้ลูกค้าหรือผู้เข้ามาติดต่อเกิดความเชื่อถือและมีแนวโน้มที่จะกลับมาใช้บริการอีก การใช้สัมมาวาจา ยังช่วยลดความขัดแย้งและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อลูกค้ารู้สึกว่าคุณค่าได้รับการปฏิบัติอย่างดีและยุติธรรม พวกเขาจะมีความภักดีต่อแบรนด์และแนะนำบริการให้กับผู้อื่นต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำหลักสัมมาวาจา มาศึกษาวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อคนในองค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของสัมมาวาจา หลักการสื่อสารของพุทธศาสนา แนวคิดเกี่ยวกับองค์กร แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำประเด็นที่ได้มาวิเคราะห์สู่การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร
3. สรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยเชิงพุทธปรัชญา
4. สรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะ

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สัมมาวาจา เป็นองค์ประกอบหนึ่งในคำสอนเรื่องทางสายกลาง เรียกว่า อริยมรรคมีองค์ 8 ประกอบด้วยสัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ องค์การสามารถนำหลักสัมมาวาจามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรได้ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี กล่าวคือ องค์กรที่ส่งเสริมการใช้สัมมาวาจาภายในทีมงานจะสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตรและเคารพซึ่งกันและกันได้ดีขึ้น การพูดจาที่สุภาพและจริงใจจะช่วยลดความขัดแย้งและความเข้าใจผิด ทำให้ทีมงานทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามัคคี

2. การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อเพิ่มความไว้วางใจและความผูกพัน กล่าวคือ การใช้สัมมาวาจาทำให้เกิดความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในองค์กร การสื่อสารที่จริงใจและสุภาพช่วยสร้างความรู้สึกเชื่อมโยงและความผูกพันที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือในองค์กร

3. การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อสร้างความประทับใจและความไว้วางใจจากลูกค้า กล่าวคือ การใช้สัมมาวาจาในการสื่อสารกับลูกค้าช่วยสร้างความประทับใจแรกที่ดีและสร้างความไว้วางใจตั้งแต่ครั้งแรกที่มีการติดต่อ การพูดจาที่สุภาพและจริงใจทำให้ลูกค้ารู้สึกถึงความเคารพและการดูแลที่ดีจากองค์กร ทำให้พวกเขามีแนวโน้มที่จะกลับมาใช้บริการอีกและแนะนำบริการให้กับผู้อื่นต่อไป

4. การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อแก้ไขปัญหาและลดความขัดแย้ง กล่าวคือ การใช้สัมมาวาจาช่วยในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อลูกค้ารู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติอย่างดีและยุติธรรม การใช้คำพูดที่สุภาพและมีความเห็นอกเห็นใจช่วยลดความขัดแย้งและสร้างความพึงพอใจในการบริการ

5. การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อสร้างความยั่งยืนในความสัมพันธ์ กล่าวคือ องค์กรที่สามารถนำหลักสัมมาวาจามาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและยั่งยืนทั้งภายในและภายนอกองค์กร ส่งผลให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว

จากผลการวิจัยนี้สามารถสรุปได้ว่า การใช้สัมมาวาจาเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และการสื่อสารที่ดี ทั้งภายในองค์กรและกับลูกค้า ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จและความยั่งยืนขององค์กรในระยะยาว สิ่งสำคัญของการประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร จำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ที่เหมาะสม ในด้านศาสตร์ของการพูดตามหลักสัมมาวาจา ได้แก่ 1) การละเว้นจากการพูดปด 2) ละเว้นจากการพูดส่อเสียด 3) ละเว้นจากการพูดคำหยาบ และ 4) ละเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ส่วนในด้านศิลปะของการพูดตามหลักสัมมาวาจา ได้แก่ 1) การพูดจริง 2) พูดไพเราะอ่อนโยน 3) พูดสิ่งที่เป็นประโยชน์หรือไม่ก่อโทษในภายหลัง และ 4) พูดถูกต้องตามกาลและสถานที่ สัมมาวาจาที่ประกอบด้วยศาสตร์และศิลป์อันสมบูรณ์ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เบียดเบียนเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของคนในองค์กร

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ สามารถอภิปรายได้ว่า สัมมาวาจา เป็นองค์ประกอบหนึ่งในคำสอนเรื่องทางสายกลาง เรียกว่า อริยมรรคมีองค์ 8 ประกอบด้วยสัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉันทนันท จันทร์ทรงพล และคณะ (2562) กล่าวว่า “มัชฌิมาปฏิปทา” ที่ประกอบไปด้วยองค์ 8 ประการ หรือที่มักถูกเรียกว่า มรรค 8 ซึ่งในองค์มรรค 8 นี้ได้ถูกจัด กลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เรียกว่า “ศีล” ได้แก่ สัมมากัมมันตะ การกระทำชอบ (กายสุจริต 3) สัมมาวาจา การพูดชอบ (วจีสุจริต 4) สัมมาอาชีวะ การเลี้ยงชีพชอบ (คือ ทำอาชีพ โดยไม่เป็นกายทุจริต 3 และไม่เป็นวชิทุจริต 4) กลุ่มที่ 2 เรียกว่า “สมาธิ” ได้แก่ สัมมาวายามะ ความพยายามชอบ สัมมาสติ ความระลึกชอบ สัมมาสมาธิ ความตั้งใจมั่นชอบ และกลุ่มที่ 3 เรียกว่า “ปัญญา” ได้แก่ สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ สัมมาสังกัปปะ ความดำริชอบ และเมื่อนำหลัก “มัชฌิมาปฏิปทา” เมื่อนำทั้ง 3 กลุ่มมาปรับใช้กับการสื่อสารทางการเมือง โดยวิธีการ ถอดความของคำว่า “ศีล” ได้แก่ สัมมากัมมันตะ การกระทำชอบ (กายสุจริต 3) นอกจากนี้การมีความสัมพันธ์ที่แย่ หรือ Toxic Relationship นำไปสู่การเบียดเบียนตนเองและผู้อื่นในองค์กร ทำให้องค์กรแตกแยกได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพรัช พันธ์ขมภู (2560) กล่าวว่า หลักการทางพระพุทธศาสนาที่ได้ให้ความสำคัญกับการไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันทั้งกาย วาจา ใจ (หลักสัมมาวาจา) และสอดคล้องกับแนวคิดของ พระภัทรพล วิสุโท (2564) อธิบายว่า ทุกชนิดโรคาณีนีปปฏิปทาอริยสัจ คือ อริยมรรคมีองค์ 8 ประการ ได้แก่ สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ

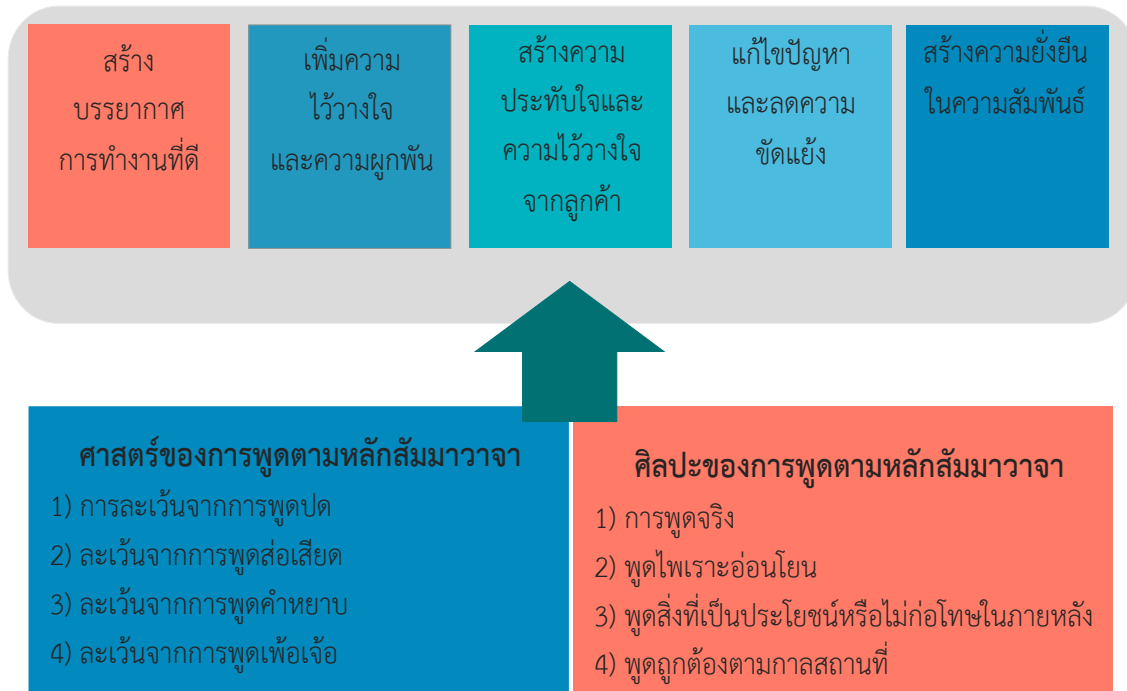
สิ่งสำคัญของการประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร จำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ที่เหมาะสม ได้แก่ 1) การละเว้นจากการพูดปด 2) ละเว้นจากการพูดส่อเสียด 3) ละเว้นจากการพูดคำหยาบ และ 4) ละเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ส่วนในด้านศิลปะของการพูดตามหลักสัมมาวาจา ได้แก่ 1) การพูดจริง 2) พูดไพเราะอ่อนโยน 3) พูดสิ่งที่เป็นประโยชน์หรือไม่ก่อโทษในภายหลัง และ 4) พูดถูกต้องตามกาลสถานที่ สัมมาวาจาที่ประกอบด้วยศาสตร์และศิลป์อันสมบูรณ์ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เบียดเบียน เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของคนในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ พระอนุรักษ์ อนฺรภขิต (รัฐธรรม) (2563) กล่าวว่า สัมมาวาจา คือ การไม่พูดเท็จ (มุสาวาทา) ไม่พูดส่อเสียด ยุยงให้เขาแตกร้างกัน (ปิสุณาย วาจา) ไม่พูดคำหยาบคาย (ผรุสสาย วาจา) ไม่พูดเพ้อเจ้อเหลวไหลไร้สาระ (สัมผัปปลาปา) มีการเคารพให้เกียรติ ไม่นำเรื่องเชือชาติ ศาสนามากล่าวถึงทำนองล้อเล่น คำพูดถูกกาลเทศะหรือพูดตามกาลที่สมควรพูด คำสัตย์จริง พูดคำอ่อนหวาน และมีประโยชน์ และสอดคล้องกับแนวคิดของ พระสมชาย ปโยโค (ดำเนิน) (2554) กล่าวว่า วาจาเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะวาจาเป็นกระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการดำรงอยู่ของมนุษย์ซึ่งมนุษย์ได้ต่อสู้กับธรรมชาติและดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตอยู่รอดในสังคม จึงได้ใช้การสื่อสารด้วยการพูดคุยเป็นเครื่องมือช่วยให้กระทำการสิ่งต่างๆ ดังจะเห็นได้จากหลักธรรมคำสอนที่เกี่ยวกับการพูดที่ทรงแสดงหลักธรรมในด้านพฤติกรรมที่แต่ละคนแสดงออกต่อกัน ต้องรู้จักสำรวมในการพูด การพูดสุภาพ อ่อนหวาน พูดคุยด้วยความรัก ความเมตตา

ต่อกัน สร้างมิตรไมตรีต่อกัน การใช้ถ้อยคำเป็นที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างสงบสุข และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ การใช้สัมมาวาจาช่วยในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อลูกค้ารู้สึกว่าคุณเขาได้รับการปฏิบัติอย่างดีและยุติธรรม การใช้คำพูดที่สุภาพและมีความเห็นอกเห็นใจช่วยลดความขัดแย้งและสร้างความพึงพอใจในการบริการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ญัตติร์ ศิริกมลพัฒน์ (2561) กล่าวว่า ผู้ใช้วาจาพูดออกไปนั้นเป็นแนวทางที่สามารถส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลว หรือเป็นสาเหตุให้ผู้อื่นเกิดความทุกข์หรือสุขหรือซาบซึ่งประทับใจก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลผู้ที่พูดออกไปมีเจตนาอย่างไรกับแนวทางเป้าหมาย รวมไปถึงการต้องพัฒนาทางด้านจิตใจด้วย กล่าวคือพูดจาไม่เป็นประโยชน์ ผิดหลักคุณธรรมเป็นการทำให้การค้าขายไม่ประสบความสำเร็จ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มาจากการสังเคราะห์ปัญหาในองค์กรอันเกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางด้านความคิดจนนำไปสู่การใช้วาจาที่ไม่เหมาะสม เราจึงควรใช้สัมมาวาจาในการแก้ปัญหา ดังกล่าว คือ รู้จักพูดให้เกิดประโยชน์ ลดโทษ มีความสมเหตุสมผล ลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นจากการสังเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเสนอรูปแบบการประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร โดยสามารถอธิบายเป็นภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

จากแผนภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า รูปแบบการประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่ ส่วนที่เป็นศาสตร์ และส่วนที่เป็นศิลป์ การประยุกต์ใช้ สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรทั้งศาสตร์และศิลป์ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างน้อย 5 ประการ แก่องค์กร ได้แก่ สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี เพิ่มความไว้วางใจและความผูกพัน สร้างความประทับใจ และความไว้วางใจจากลูกค้าหรือผู้ให้บริการ แก้ไขปัญหาและลดความขัดแย้ง และสร้างความยั่งยืน ในความสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการบริหารองค์กรนั้น นอกจากจะต้องบริหารงานให้ประสบความสำเร็จแล้ว สิ่งสำคัญคือ การบริหารคนในองค์กรให้เกิดความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในเชิงสร้างสรรค์ ลดความขัดแย้งเพื่อป้องกัน สิ่งที่เป็นภัยต่อองค์กร การสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้คนในองค์กรซึมซับจนกลายเป็น วัฒนธรรมองค์กรที่รู้จักใช้ศาสตร์และศิลป์ในการประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร นอกจากนี้ ประโยชน์ของความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ยังส่งเสริมให้งานก้าวหน้าและพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ เมื่อลูกค้าและผู้ให้บริการได้รับความสัมพันธ์ในเชิงบวก พวกเขาจะเกิดความไว้วางใจและมีความเคารพ รักดีต่อองค์กร สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ ผู้บริหารหรือผู้นำภาครัฐ ภาคเอกชน จำเป็นต้องนำเอารูปแบบ การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรไปจัดการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจ ความตระหนัก รู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี อันจะก่อให้เกิดประโยชน์กับองค์กรที่ขับเคลื่อนเรื่องนี้ได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้สัมมาวาจาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร แต่หากมี การขยายผลในระดับบุคคลและระดับสังคมที่กว้างออกไปก็จะได้ประโยชน์ในมิติที่เฉพาะเจาะจงอย่าง เข้มข้น และมิติที่กว้างออกในเชิงสาธารณะได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะหัวข้อการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม
2. การพัฒนาตนด้วยหลักสัมมาวาจาในพุทธปรัชญาเถรวาท
3. การแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสัมมาวาจาในพุทธปรัชญาเถรวาท

บรรณานุกรม

- การศาสนา, กรม. (2525). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง*. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- ชิดชนน์ เสริมเกียรติพงศ์. (2558). ผลกระทบของนวัตกรรมต่อการดำเนินงานของบริษัท : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรม. *รายงานการวิจัย*. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐธีร์ ศิริกุลพัฒน์. (2561). การศึกษาแนวทางการใช้วาจาเชิงพุทธเพื่อส่งเสริมการค้าขาย. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 15(68), 195-202.
- ธัญนันท์ จันท์ทรงพล และคณะ. (2562). แนวคิดมัชฌิมาปฏิปทาในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ที่เกิดจากการสื่อสารทางการเมือง. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 6(10), 4873-4883.
- พระภัทรพล วิสุทฺโธ. (2564). ศึกษาการปฏิบัติวิปัสสนาภavanaในอัฐังคิกสูตร. *วารสาร มจร บาลีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์*, 7(2), 119-128.
- พระสมชาย ปโยโค (ดำเนิน). (2554). “การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อการบริหารงานของผู้ผู้นำ”, *พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- พระอนุรักษ์ อนุรกฺขิต (รัฐธรรม). (2563). การศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ของสัมมาวาจาในสถาบันครอบครัวของนักเรียนโรงเรียนกัลยาณิศรัทธมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 28-40.
- ไพรัช พันชมภู. (2560). หลักรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก : ประชาธิปไตย. *วารสารมหาจุฬาริชาการ*, 4(1), 149-167.
- สุกิตรา บุญช่วย และคณะ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักสัมมาวาจาในสังคมพหุวัฒนธรรมของชุมชนบ้านท่าแมงลัก ตำบลสะกอม อำเภเทพา จังหวัดสงขลา. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5(1), 216-225.